

Бурят-Монголын ҮНЭН

№ 15 (5426)

среда

январин

21

1948

ВКП(б)-ийн Бурят-Монголын Обкомийн, БМАСС-ийн Верховный Советийн ба ВКП(б)-ийн Улан-Удмын Горкомийн орган.

Сайт 20 минуттай

Ленинизмын агууехэ илалта

Ленин Ильяч Ленин болбол хүн түүний агууехэ гени, Марксын сурталыг үргэлжлүүлж ба төрөний саашань орон байдала тэаруулан хүгжөөн байгуулгаша, большевнүүдэй партиин гүн үндэс ба төрөний зохион байгуулагш, коммунист стрын түүхэ үүсхэн зохиогшо ба коммунист ажаллан арадуудай инаг хүндэтэ Партиин гүн Лениной наба барааннаа үдтэ 24 жэл болоод байна. Лениной үдтэ суртал—ленинизм хада манай орондо коммунизмын гүн эхэ илалтануулан марж байна.

Ламта засаг ба шунахай буржуазие хада, Россияд пролетарскэ революциин илалтан ба хүдэлмэрийн болон таашанай засагай тогтоон явадл, социалистическэ общество байгуулаа, манай орондо коммунизмын илалта түгэс замаар гаргаша туршоор хүгжэжэ байган явадл болбол Ленин—Сталиной агууехэ ба гүн суртал—науца социализмын илалта байган илалтыг гэршэлэн харуулан байна.

Ленин ба Сталин болбол манай коммунистическэ партиин, советскэ арадуудай бүхн түүрү хүн түрэлтэй инаг хүндэтэ багшан мүн. Бидэнэр агууехэ Лениной илалта түгэс туг доро, алдартына Сталиной хэлбэршэгүй сэсэмэргэн ажилалта доро нэгэ илалтайнаа нүгөө илалта саг үргэлжэ хүрэн ошондо гэрэлтэ байган түүхэтэй байлаан.

Манай орондо социализмын илалта явадлыг хангалта хада хүндэ ажайуулаа, буржуазие хүгжөөн бадаруулж явадала байгаа мүн. Энэ шуналын шунала асуудалыг шидэжэ гэжэ партиин генеральна комисси шидэжэ хэрэг мүн гэжэ Ленин ба Сталин хүмүүжүүлэгдэхэн ба үдэрн-дүгээр большевнүүд мэдэжэ байгаа. Тийнхэн манай түрэн дотор Энэ орондо хүндэ ажайуулаа талээр хүсэн түгэс дөрвөн болгохо гонд баатар төмсөл абуулаан юм. Сталинскэ тэбэлжэлүүдэ ажалтануудтайгаар дүүргэһэнэй өсөлтэ манай орон хада түрү индустриальна стрын болохо шалаа. Энэ хада Ленин—Сталиной сурталыг гүн эхэ илалта мүн. Түүдэ төсхөндө социализмын илалта ява-

дал хадаа үй түмэн жэжэ буурай үмсын ажалтай таргашалыг колхозно ажалтай болгоод, гэдэ ажалынуудыг тракторнууд, хүдөө ажыхын бусал болбосон машина-нуудууд харх хангаха явадалнаа үндэ-хэнхэ өнотой байгаа. Иимэ дээрхөөр большевнесткэ парти, советскэ правитель-ство болбол бүхн советскэ арадуудай хүдүүн дэмжэлгэтэйгээр колхозно байгуу-лагтыг ябуулан юм. Энэ гайхамшгата эрьелтын болононой ашаар манай хүдөө ажыхы болбол дэлхэйд түүхэдэ үзэгдөгүй тиймэ томо, механизированнэ коллективнэ ажыхынууд болохо шалаа нэн. Колхозно байгуулагтын илалта хадаа ленинизмын гайхамшгата байган илалта мүн.

Ленинизм болбол өрдэм ухаанай өгөөл үндэр гэдэ илалта мүн. Ленинизм хада интернационализмын нургал мүн. Лениниз-м болбол манай советскэ социалистическэ идеологийн дээжэп мүн. Манай илалта түгэс парти болбол Ленин—Сталиной на-циональна политикы гайхамшгата зүбөөр бодуулжэ шалаа. Тиймэхэ манай оройн үхн арадуудай хоорондо илалтануудай илалтан эб найрамдал, аха дүүгэй хани барисан, интернациональна мэдэрэл байгуу-лагдажа, дэлхэйн хүн түрэлтэй түүхэдэ үзэгдөгүй тиймэ онсо найхан эб найрам-дал, аха дүүгэй инаг барилдалга тогтоо. Советскэ патриотизм, советскэ хүнүүдэй национальна омогорхол гэжэ манай баатар арадуудыг коммунизмын өрлэ тээшэ сэхэ зоригжуула.

Советскэ оройн, төрөнэй арадуудай ба большевнесткэ партиин хүсэниинь хил-зааргүй эхэ. Энэ болбол Энэ орондо хам-гаалха дайн байдалда манай туйлаһан илалтаһаа, немецкэ фашистууд ба япон-ско империалистуудыг бүтэ сохионһоо, мүнөө Америкын реакционернууд—монопо-листуудай зүтхөө абуулагдажа байгаа хархшэ шунахай абуулануудта эрд шигэ социализмуудыг бидэнэй зүтхөө үгэдэг-хөө тодорхойгоор гэршэлэн харгалана. «Манайхидал алт,— гэжэ нүхэр А. А. Жданов Ленинградий журналууд тухай өөрлөнгөө өндхөл соо хэлээ нэн,— нимэ арад зон ба орон нутагыг хангаһаа оло-

хобга? Эсэгэ орондо хамгаалгыг Агууехэ дайнда манай советскэ арадай харуулан ба ажалын болон соёл культурын амгалан салгай хүгжэлтэ ба нэргээн бодхоолгодо орохо зуураа ажалтайгаа хэрэгтэ үдэр бүри харуулажа байгаа гайхамшг байхан шэнхартэй хүнүүдыг хангаһаа олохобга? Манай арад үдэр бүхэндэ улам улам төш-шөө гарала. Мүнөөдэр бидэнэр Усэгдэр байхандаал алт бэшбди, үгдөөдэр боло-ходо мүнөөдэр байхандаал алт байхгүй-бди. Мүнөө бидэнэр, 1917 онһоо урда байхан тиймэ орохууд бэшбди. Русьнай-шье мүнөө тиймэ бэш, зан абаримтайшье тиймэ бэш. Бидэнэр оройнгоо нюур шар-райе үндэһөөрнэ хубилгалаһан төрө агууехэ шэнхэдхэн зохиолтотой хамга хубиллаади. урган дэбжээбди».

Манай оройн гайхамшг эхэ илалта-нуудыг туйлажа, дэлхэй дээрэ өгөөл хүн-дэтэй, эгээл хүсэтэй, эгээл томо түрэн болохо хэрэгтэ советскэ арадууд, илалтаа агууехэ орд арад болбол өөбдөнгөө хүсэ илалталыг хүсэд дүүрэн элсүүлһэн юм. Ма-най орондо коммунизмыг байгуула гэжэ бидэнэй урда агууехэ Ленинээр, агууехэ Сталиноор, ленинизмын гайхамшг мэргэн сурталаар табигдаһан манай нангин зорилго мүн. Мүнөө советскэ арад болбол коммунизмын замаар сэхэ урагша дахы-жа, манай Агууехэ Лениной илалтанууд эхэ туг доро, арадуудай багша Сталиной алдарт мэргэн улардала доро яважа байгад советскэ хүнүүд, төдөнэй тоодо ма-най бурят-монгол арад хадаа өөһынгөө үүсхэн байгуулагша ажл хүдэлмэрдэ шэнэ шэнэ илалтануудыг туйлахаар бэлэн. Мүнөө бидэнэй урда шуналын шунала зорилгонууд байна гэдэл: хабарай тарилта эрхмн зэргээр бэлдэхэ, манай үбэлжэл-гыг онсо найнаар үнгэрэхэ, модо бэлэ-халыг сэг бэлээр соон дүүргэхэ, төсөөгө хүнүүдэй партиин суглаанууд ба кон-ференцинуудыг жэшээтэ найнаар үнгэр-гэхэ гэдэ мэтэ болоно.

Манай орондо коммунизмын хүсэд ила-зын түлөө урагнаа дахыла!

Манай төмсөл ба илалтын гайхамшгата гүг—ленинизм мандала болтогой!

Манай багша, манай вождь Ильичыг ханга, дурлажа, шудал-жа ябагты. Дотоодын ба гадаадын дайсадтай Ильич шэнгээр тэмсэжэ, илажа ябагты. Шэнэ ажалуудал, шэнэ байдал, шэнэ культурыг Ильич шэнгээр бадаруулагты. Хүдэлмэридэхи бага юм-мэнһээ хэзээдэ бү арсагты, юуб гэхэдэ, бага юмэнһээ агууехэ юумэ байгуулагдадаг,—энэл хадаа, Ильичын шухала захяануудай нэгэниинь мүн болоно.

И. СТАЛИН.

Владимир МАЯКОВСКИЙ

ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН

(Поэмэһээ отрывок)

Уйлажа байгаа
большевнүүд
мүдэй соо таяах үгөө наа.
Бүхэли үдэртөө
золбохууд
ооборон нэн тэнэ.

Угы!
наһандаан
тиймэ үзэхөгүйш!
Нурган дээгүүрнай,
табылхуушта оло өсхөө
панскэ воеводууд
Андыгаар
хоолойсоомнай газарта
манинэ зоогоо
Мамошовой банданууд,
Паровозой түлөөртэ
манинэ галдаа японууд,
амаруумнай халуун туулаа шуджа.
Угөө үгэты! — гэдэ
хашхаралдахаһан,
соробхилоо амалуудһаанай
гурбалх үгэ гаргаша нэн!
Коммунизм мандала болтогой!
Мүнөө
өнэ булад,
энэ түмэр
кресла креслаэр
жарын, зурын
Советэй стезын
табан дахтар гэр
дүүргэбэ
хорин хоерто январийн,
Һуурна олохо.
өндөхөө андалгаша,
жэжэ хэрэг
ябуул
шинхэхэ.
Нээхэ сэг болчо!
Юундээ удаарааб?
Юундээ
президум,
унаһан шэнги, үсөөрөөб?
Юундэ
нодхын
дохоооо улаах бэ?
Калинин ягааба —
арай гэжэ байлаа?
Тодор?
Имар?
Болохо агтаггүй!
Хэрбээ өөртэйч?
Угы!
Яхадаа?
Дээрһаанай
Түбэ
харалба намтайжа.
Толгойгоо гунхуулзабди —
ушөөл тогтойд!
Хөмнээ даһнаан

зобсөт гэрөөх
июдэнэй унаг
стезанээр алхарна гөхтөр.
Нөггөбөш
ухалыг харанан,
Халуун шулуу долоон
таргаша үбгэн
Хүгшэнһөө нууна,
гээл харалһан
иждаргаара
нидөө аршма
мөдүүрлэн.
Сакхуу хатуу хүнүүд бид,
төлшнэ хадаа
урагаа шуугартар
хазана.
Угөөшөөр алы
хүнүүд абаа хатад,
ухабүтгэл алы
үбгөд уйлана.
Эндэ
Москвагай
хүдган болката өбб —
революциин
хүбүүнэй ба өсөгын
хуурсаг. — гэжэ
булгалта халхын
болдолоо абаггүй,
Газар дүүрэн
войргугдөөр улхна,
Дүүрэг,
дүүрэг,
дүүрэг!
Хэниин
шүүгүхэб?
Шэл, —
харана сүт долооһа.
Энэ хадаа —
байнаа буяһан
гөрдөөр төрөний
Павелкаһөө нааша
үргөөд яважа
Уйна,
сүмөрһөн шархалы,
тинтэрээ үбдэнэ,
өсөлто тинтэрээ,
Огтёриска атайн
түрүүшын
ябагаар
өндэ
Ленините танхын
шуугун бүхэн,
гөрдгээд.
Эндэ
туг бүтэжэй
улажа
бүхэн

(Угээлжэлэһын 2-дохи нюрта)

Республикын ажалшад В. И. Лениной нүгшээрнөө хойшо 24 жэлэй дурасхаалыг тэмдэглэжэ байна

ЗАЙГРАЙН АЙМАГ
Социалистическэ түрөний ба больше-внесткэ партигэ байгуулан Владимир Ильич Лениной наба барааннаа хойшо 24 жэл болоһон оёе тус аймагай ажал-тан үргөөр тэмдэглэжэ байна.
Мүнөөдэр аймагай центри социалистическэ культурын Байшан соо ВКП(б)-ийн айкомой ба ажалшадтай депутатуудай аймагай Советэй гүйсэдкомой шангал-ларай хамтарһан заседани болохоор зар-лагдаба. Тэрэн дээрэ «24 жэл Ленингүй-нөөр, Лениной замаар, Сталиной хүтэл-бэн доро» гонд ажилал партиин айко-мөй пропаганда ба агитациин табагыг даагша нүхэр Шергин хэжэ юм.
Тэрэһан аймагай предприятинууд,
болхос ба МТС-үүдэй коллективүүтэ энэ уруулаха урдыг үргөөр тэмдэглэжэ байна.

ИВОЛГЫН АЙМАГ
Владимир Ильич Лениной нүгшээр 24 жэлэй оёе тэмдэглэһэн ажалшад суг-лаанууд аймагай бүхн колхозууд, МТС-үүд болон өмхи зургануудай коллекти-вүүдтэ үнгэртэгэжэ байна.
Аймагай центрэ партиин айкомой ба аймгуйсэдкомой шангал-баярай үргэн заседани болохо юм. В. И. Лениной сур-талдай хэтэ мүнхөөр оршохо, ажаллан арайды коммунизм тээшэ зоригжуула байхан тухай өндхөл партикабинетдэ даагша нүхэр Сергеев хэжэ.
Ленин багшын дүрбэлхи хэблэлэй зо-хиолнуудыг гүнзгээр шудалхыг олоо тоной ажалшад хүсэнэ. Агууехэ вождь-нор Ленин ба Сталиной советскэ гүрэн ба большевнесткэ партигэ байгуула тухай геронческа төмсөл хэбэн явадалыг элн тодоор харуулан фотоомтаж ба выста-вкэнууд өмхидхэгдэ. Энэниин аймагай ажалшад тон эхэ һонирхолтойгоор хаража байна.

ТАРБАГАТАЙН АЙМАГ
Тус аймагай бүхн колхозууд, МТС-үүд болон өмхи зургануудта олон тоной ажалшадтай хабаалгатайгаар суг-лаанууд ба митингүүд болохо, арадуудай агууехэ вождь Владимир Ильич Лениной ажалууд ба абжа-ябуулагатай гүнзгээр табилаана.
Ленинизмын мүнхэ сурталыг ажалшадта ойгуулажа угалын түлээ ВКП(б)-ийн ай-комой бюро болбол 19 элдхэлшын со-монуудта гаргаба. Тэрэһээ гадна, парти-нэй организационуудай агитаторнууд өөһдөнгөө үчэстөгүүдта гаража, Влади-мир Ильичын биографин ба ажал-ябуула-гай үргэн шигэ колхозинуудыг гүнзг-эгээр табишуула.
Энэ суглаанууд дээрэ бургуулын ба-палар ба нургал Владимир Ильич тухай раскэлуудыг болон шүлэгүүдыг ун-шажа, ажалшын һонирхуула. Мун уранхайханай самодельностини кружогууд багша Лениной геронческа хэрэг-тэ зориулан концерт болон үжэгүүдыг табижа байна.

БАБУШКИН ГОРОД
Арадуудай агууехэ багша Владимир Ильичын нүгшээр 24 жэлэй оёе гөрдөй ажалшад партиин предиятинуудта болон өмхи зургануудта хүдэлмэрийн нэгэ ажалш ажалтануудар тэмдэглэжэ байха юм. Владимир Ильичын ажалууд ба ажал-ябуула тухай ленин ба өндхөл-мүдэ хүдэлмэрийн болон ажалшадтай хабаалгатайгаар болно.
Энэ өндхөл ба лекцинуудыг партиин, советскэ ба ажалын хүтэлбэрнэй хүдэл-мэрийн хэжэ, үргэн нүгтэ ажалша-ды лениншын сэсэмэргэн суртануудтай үндэстүна. Партиин гэркомой пропа-ганда ба агитациин табагыг даагша нү-хэр Сивергов гөшнэ өнэ төмөр лекци-норгоор хоер дахин уншаба.
Библиотекүүд ба парткабинет соо

руушын хоер томууд (4-дэхн хэблэл) хэблэлгэ гараба. Гурбалхи том мүнхэ хэблэлгэжэ. Тэрэ наар хэблэлгэжэ гарахар байна. Дүрбэлхи томё оршуула дүүрэгэ байна.

«Ленин Азербайжан тухай» гөһнэ спор-тин хэблэлгэ бэлдэхдээ. «Напануудай бээ тодорхойлохо эрхэ», «Гүрэн ба револю-ци» гөһнэ ленинскэ зохиолнууд тус-тус хэблэлгэжэ январь соо гаргагдахань.

В. И. Лениной зохиолнууд Азербайджанда хэблэгдэнэ
ВКП, январин 17. (ТАСС). ИМЭЛ-эй Азербайжанскэ филиал В. И. Лениной зохиолнуудыг азербайжанскэ хэлэн дээрэ хэблэн гаргаха талаар өхөхөн хүдэлмэрэ абуула. В. И. Лениной зохиолнуудай түү-

ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН

(Түүгэхэл)

тэрэгтэй олохон, тэрэгтэй халсан. Вийд Ленинг шагнаад багши бүхэд, хобивоошныг гал, утасна замаагүй орохо байдаг. Энэ Ленинг мэдээл хүдэмэрийн бүхэд, эрхлэх гэрээнд хасуугийн халаагаар хэлгэж. Ленин байлаада хүтээе, илалта мэдээл зүгнэл, тингэжэ протестант — хамагай эзэн болгоо. Энэ Ленинэй нэрмэ тарвагшан бүхэд, эрхлэнэ бэлхэл, инагаар. Хуурсагта орохон үбгэ-сэргийн зүүдэн — газар үймэ гаргаа абаха гэе Ленин. Улаан талмай оорлоо коммунардууд — Дургатай инагнай! Ийш амта, — Буу дахин төмсдөгд, моголада хөбөгдөхөө байхан заяан билгээртэ хэрэгтүүд — гэнэ хөбөртэй. Билээр үхэхэ, — Ленин бодохо, — гэж мүнөө гайхамшг мэдэлшын Үгэ дуулаада, — улшын халта үргэн тээхэн асаралд, үхлөөе КУУУУУУУУ

хүнүүд орохо. Төөд мөхөлгө будагша бин гэрэе бу инагтын Харин Ленин хуурсагтай, бөөн байла. Хүн-галуудалаар зобогты, үргэгты. — тэгтэйг эсэс хүүтэрөө хүнэй дээжэ хүн байгаа. Улаан ба маршын ширган дээгүр Сомогуудай байхан гуйшаа тавараша төрө улаан хуурсаг мөшын Иймэ сөгүгү. үнэтэй шшаэ манай олохууд хээшэн үшөө шэрээгүй: Ленинскэ ёной шэрүүн гвардийн Хуудын харуула байлаан үүрээр, хүнүүд ерөнхэй хүлээжэ, Тверскойн Дитровскийн ута уруунь шаглээтэй хүүрэн. Арбанлолоохон онго дилэмэний очерёдыо басагай элгээгшгүг нөн — үгөөе адоужамди гээд! Харин энэ хүдтэн очерёдыо үршлөөшгү, хүнүүд гарвал булгаада. Деревниучи доройтой ээргэлдэ нэгэ ялаар. Галуудалмай эрэлхгээр, үхмбүүншгээр тарба. Ленинскэ байдалай амшын дүнгэй парадээр ажалта галхай алхалан гарва. Цэдэн Галсанов аршуулба.

Бурят-Монгол АССР-тэ 1947 оной турша соо арадай ажахыг нэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб дүүргэлтын дүнгүүд тухай СССР-эй Госпланай БМАССР-тэхи түдөөлөгшын МЭДЭСЭЛ

1947 оной турша соо Бурят-Монгол АССР-эй арадай ажахын бүхү нэвчлэригүуд хадаа шэнэ сталинскэ табанжалай хоорлохон жэлэй гүрэнэй түсэб дүүргэхэ ба үүлүүн дүүргэхэ хэрэгтэ гол ажларалаа халдуулан байла.

Манай республикын бүхү ажуйлэбрийн 1947 онго 1926 ба 1927 онуудай худалхугай сөгтөөр, валова продукция үйлдэбрийлэг түсэб 103,5 процент дүүргэе. Ажуйлэбрийн валова продукция гаргалта 1947 онго 1946 онтой жэшбэл 30,5 процентээр эхэхэдэлан ба хайнай урда тээхи 1940 онтой жэшбэл 32,6 процент эхэхэдэлан байна. Республикын хэдэ хэдэн предпрятинууд, Маха-комсервын комбинат, «Маслопром» трест, Нэсэс Худалга фабрика, «Металлоширпост» завод болон ширгагай ажуйлэбрийн зарим хэдэн предпрятинууд 1940 онтой жэшбэл продукция гаргалгааа хоёр дахиншаа дээшэ эхэхэдэлан байна.

Table with 4 columns: 1947 оной жэл, 1946 оной жэл, 1947 оной жэл, 1946 оной жэл. Rows include: I. Союзна республикасыкэ мадалай предпрятинууд (107,0, 138,9); II. Нютагай гүрэнэй ажуйлэбрийн Министертөө (91,7, 99,4); III. Ажуйлэбрийн түдөөлөгшын дүнгүүд (104,3, 122,8).

Table with 4 columns: Тэрэ тооло, 1947 оной жэл, 1946 оной жэл, 1947 оной жэл, 1946 оной жэл. Rows include: а) Дээдэ-Березовскийн ширпостын завод (190,0, 125,3); б) Шулуудайн известково завод (144,8, 125,3); в) Заиграйн известково завод (345,7, 199,2).

Table with 4 columns: Тэрэ тооло, 1947 оной жэл, 1946 оной жэл, 1947 оной жэл, 1946 оной жэл. Rows include: а) Галууга-Нуурай завод (120,4, 110,4); б) Ярууны завод (112,2, 100,4); в) Модо бэлэхэл (100,4, 100,4).

Table with 4 columns: 1947 оной жэл, 1946 оной жэл, 1947 оной жэл, 1946 оной жэл. Rows include: I. Шүүтү нүүрхэн (101,2, 128,5); II. Барилгын материалнуудай управлени (72,6, 186,7); III. Барилгын материалнуудай управлени (128,4, 146,7).

Table with 4 columns: Тэрэ тооло, 1947 оной жэл, 1946 оной жэл, 1947 оной жэл, 1946 оной жэл. Rows include: а) Шүүтү нүүрхэн (101,2, 128,5); б) Нютагай түлшын ажуйлэбрийн управлени (59,9, 74,8); в) Паровозууд (100,0, 254,0).

Table with 4 columns: Тэрэ тооло, 1947 оной жэл, 1946 оной жэл, 1947 оной жэл, 1946 оной жэл. Rows include: а) Галууга-Нуурай рудоуправлени (84,3, 40,3); б) Мехтеклозавод (72,7, 76,0); в) Самбын фабрика (139,0, 74,3).

Советскэ асагай оршонон жэлүүд соо арал зонийгоо урда, ажал худалмэриг халдагта хубилган байда. Ажал худалмэриг болбо шэн зоригой, адал хүндэн, нэр түрэн ба баатаршалтын хэрэг мүн болгоно. Ажуйлэбрийн бүхэл халбаринуудай худалмэригшэд ба мүн хааншын худалмэригшэ байхан ажалшан бүхэн арал зонийгоо урда, агууэс Сталинийн хаа урда табанжалэйнгэ түсэбэ болзоргоо урда дүүргэхын уялгануудыг элжэ байла Сталиновскэ худалмэриг оролоон хэдэн миллион хүнүүдтэ ажал худалмэриг хадаа амидаралтын арга бэлэ, харин ажабайдалай мэдэрэлтэ эрилтэ, бүтөөн зохиолго боло байхтай. Хэдэн миллион түрүү хүнүүдтэ ажал худалмэриг болбо олонитын шухала шадагтай хэрэг мүн ба өөрнөө советскэ гүрэнэй урда дүүргэхэ вангир аруун улаа мүн болбо. «Мүрөөсөнэй багарагай мүн хадаа советскэ хүнүүдтэ худалмэриг коммунистическэ өнөөр халгалтын хэмжээн мүнөө, хаанш ямар байланине тодорхойлоно» (Молотов). Социалистическэ Мүрөөсөнэй гөройнууд болбо манай асага ба галша болоо Илгичын хургаалгыг үнэн зүрхэнгөө дахалган, ленинизмын түдөө төмсөгшд мүн.

Table with 4 columns: Тэрэ тооло, 1947 оной жэл, 1946 оной жэл, 1947 оной жэл, 1946 оной жэл. Rows include: а) Усть-Кяхтын тээрэм (148,6, 169,4); б) Хорин тээрэм (174,3, 154,9); в) Уланскэ тээрэм (160,0, 289,1).

Table with 4 columns: Тэрэ тооло, 1947 оной жэл, 1946 оной жэл, 1947 оной жэл, 1946 оной жэл. Rows include: а) Нэжне-Ангарскэ рыбкомбинат (84,8, 76,3); б) Усть-Баргажанай комбинат (105,8, 66,2); в) Загайна барилга (100,3, 108,9).

Советскэ асад болбо Ленин-Сталинийн агууэсэ бургаадай үлгөөрөө өөрнөө ороной социалистическэ индустриализаци ба хүдөө ажахын коллективизаци бөөлүүдэн байна. Богонхон болзор соо манай Эхэ орон эргомическэ гэгдэгшэн бүтэй байдалаа прогресс тээшэ айхабар эхэ хүрэтэ хэдэн байха юм. Советскэ арад хадаа галхын бүхү оронуудай урда бүхэн түхэтэ өнөөр орон байла. Энэ бүтэдэ хадаа Ленин-Сталинийн үхэлгүй мүнхэ бүрээсэлэй, хүнчүлөөтэй сөссөмгөөрөө жэлүүдтэ гайхамшгата хүтлэбрийн аша гүд мүн. Агууэсэ Ленин... Социалистическэ обшествен байгуулалтын хүндэ хэсүү ба бяргтай хүхүүн Удэрүүдтэ, мүн өсгөө оронгоо хамгаалсын агууэсэ дайнай хүртэй шанта үрэнүүдтэ Илгич хөддөө манай сүтгээ ябалса. Ленин болбо манай социалистическэ өсгөө ороной гүрэнэй бүхэнэй зүрхэлэй, бүхэн дэхдэй төрөөхи үнөөшэ хүн бүхэнэй зүрхэлдэ оршоко байла юм.

Ленин ба ленинизм болбо советскэ ороной өрөөдүйе хадаа байгаа манай залуучуудай дотор оршоно. Манай залуучуудай урда үйлдэбрийн, нэвчлэн, илгич, суустын бүхү халбаринуудта Урда эхэлгээр худалмэригшэ ба зохион бүтээхэ изааргүй хайхан харуулгай мөхөгшэй. «Советскэ асагай эрхэ байдала өөрнөө бүртгэдэ далинүүдэ дажижэ эхилдэн шэнэ үетэн урлан гаралан байжэ» (Молотов). Дайнда харуулан өрөөхэ зориг ба шэн галша, ажал худалмэриг дээрэ харуулагдэ ажалшан оролгого ба зохион бүтээлтэ, али бүхү боржшөлүүдэ дахиан түдөө төмсөгдэ харуулан гайхамшгата хайхан патриотизм ба эсэлэ сүсэлшүүдэй зориг болбо манай залуучуудай шэнжэ түхэлшын мүн. Энэ хадаа большевүүдтэй партиин зүгшөө тэлэжэ ленинизмын сурталгаар хүмүүшүүдэн ажабайдал аша үр мүн. Манай залуучууд болбо коммунистическэ байгуула байгаа ленинскэ, сталинскэ шэнэ үетэн мүн.

Ленин ба ленинизм болбо советскэ ороной өрөөдүйе хадаа байгаа манай залуучуудай дотор оршоно. Манай залуучуудай урда үйлдэбрийн, нэвчлэн, илгич, суустын бүхү халбаринуудта Урда эхэлгээр худалмэригшэ ба зохион бүтээхэ изааргүй хайхан харуулгай мөхөгшэй. «Советскэ асагай эрхэ байдала өөрнөө бүртгэдэ далинүүдэ дажижэ эхилдэн шэнэ үетэн урлан гаралан байжэ» (Молотов). Дайнда харуулан өрөөхэ зориг ба шэн галша, ажал худалмэриг дээрэ харуулагдэ ажалшан оролгого ба зохион бүтээлтэ, али бүхү боржшөлүүдэ дахиан түдөө төмсөгдэ харуулан гайхамшгата хайхан патриотизм ба эсэлэ сүсэлшүүдэй зориг болбо манай залуучуудай шэнжэ түхэлшын мүн. Энэ хадаа большевүүдтэй партиин зүгшөө тэлэжэ ленинизмын сурталгаар хүмүүшүүдэн ажабайдал аша үр мүн. Манай залуучууд болбо коммунистическэ байгуула байгаа ленинскэ, сталинскэ шэнэ үетэн мүн.

Ленин ба ленинизм болбо манай арад морально-политическэ илгээдэ дотор, ардуудай ахадүүдтэй эдэршүүдтэй хани бүрээсэл дотор, хэдэн арбад миллион советскэ гүрэнэй патриотическэ шэн галшага хэрэгүүд дотор оршоко байна.

Манай советскэ арадай харуула байгаа өрөөхэ зориг, байртай хүхүүн ба гал жаргалтай байдал, өөрнөө агууэсэ хэрэгтэ халбаринуудтэй ажилшан мөхөгшөөр, — эдэ болбо хээшэнэ сагта урдашаа дэбжэлхын зориг түрүүдэй байдаг, революционго, хүлгүтэй мүнхэ ленинизмын хүр үлүү мүн ба тэрөөнэй гайхамшгата илгичүүдэй бөөлүүтэ мүн болгоно.

Советскэ арад болбо Лениншүүдтэй ямба гүрэнэй өөрнөө замне хаража үзэхэдэ, тэдөөр нүүр Сталинийн хүтлэбрийн дотор хөддөө илалтааа илалтаа ямба байгаагай гэжэ хэлжэе шалхаа байна. Большевүүдтэй партиар зориг жуулгалган манай арад болбо өөрнөөгөө башын захдаа заабаринуудыг бөөлүүдэн түдөө гайхамшгата хайнар худалмэригшэ гаралан байна. Советскэ арадай бодхоон социализмын гайхамшгата эхэ байсан болбо Ленинэй үхэлгүй мүнхэ заабаринуудай бөөлүүтэ мүн ба хэдэн олон үе ажалшан зоний гөрдөөгдө байдаг ажалшан үлүүдүүдэ бодото хэрэг дээрээ бөөлүүдэн ядал мүн байна.

Ленинизмын илалта

(В. И. Ленинэй наһа барахан үдэрһөө хойшо 24-дэхи жэлэй ойдо)

Манай эпохын гол шэнжэе тошоо тэбгээр гайбарилбал энэ гол ба шилжээшэ шаңартай шэнжэе хадаа ленинизмын илалта мүн болоо. Эвэлэ СССР-тэ социализмын илалтан, бүхү дайдай дээрэ коммунистическэ хүдлөөнэй хөбөгдөөшэ ушар дээрэ гаралан байха юм. Ленин ба Сталин марксискикэ теорию баяжуулан урлагшан дэбжүүлжэ, капитализмын унагааха ба шэнэ, аспүгү коммунистическэ обшествен байгуула галын манай эпохын агууэсэ өршдгөө сөссөмгөөрөө тодорхойлоон харуулан байха юм. Ленин болбо агууэсэ омууд үхэдэл, марксискикэ теориин доршөө мүн. Тэрөөнэй сөссөмгөөр омууд улаан болбо мүнөө Уелн дайтай науцны хамаг шухала асуудалуудыг дүүргөөр багтаажа байхан юм. Ленинэй эрхилхэн эрдэм ухаанай бүхү халбаринуудта тэрөөнэй зохиолууд хадаа хэдэн зуун жэлэй түхүүн үхэдэл болон байла. Ленин болбо марксизмын бүхү тала ба хубилуудыг дүүргөөр дэбжүүлэн байха юм. Манай бурят-монгол Гүрэнэй хөдөлгөөн орон, ороной ба дайдай науцын өгөө дээшэн туйдалта болоо ленинизмын коммунизмын үнэтэр эхэ гайхамшгата дэрилгонуудай түдөө, империалистическэ реакциин урдаша тэмсэг ажалшан хэдэн зуун миллион хүнүүдтэй дайшлалт тус болохон бургаадай Эхэ орон мүн гэжэ советскэ арад өмгөрлөн абага юм. Советскэ арад болбо Ленин-Сталинийн партиин хүтлэбрийн дор ленинизмын илалта түгээ түгээ өдөөх үргэн, Ленинэй үхэлгүй мүнхэ бургааинуудыг бодото байла дээрэ анха түрүүн бөөдүүдтэ өмгөрлөн. Агууэсэ советскэ арад болбо шэнэ социалистическэ обшествен байгуулалтыг өнөөр түрүүн эрхилхэнгөө өмгөрлөн. Советскэ арад болбо капиталистическэ бөөлөөдөг ба халуу хэрэгтэй зардалтаа галата найламтай үнэн замне хэдэн зуун миллион хүнүүдтэ бодото хэрэг дээрэ уулзаанда өмгөрлөн өнөөр өмгөрлөн.

Ленинизмын түг дор манай ороной худалмэригшэд ба тэрээдэн граждэнскэ дайнай жэлүүдтэ сагаангардтүүдтэй ба хари гүрэнэй интервенциүүдтэй урдаша дайлаалжа гаралан байха юм. Советскэ арад болбо Ленин-Сталинийн агууэсэ бургаадай үлгөөрөө өөрнөө ороной социалистическэ индустриализаци ба хүдөө ажахын коллективизаци бөөлүүдэн байна. Богонхон болзор соо манай Эхэ орон эргомическэ гэгдэгшэн бүтэй байдалаа прогресс тээшэ айхабар эхэ хүрэтэ хэдэн байха юм. Советскэ арад хадаа галхын бүхү оронуудай урда бүхэн түхэтэ өнөөр орон байла. Энэ бүтэдэ хадаа Ленин-Сталинийн үхэлгүй мүнхэ бүрээсэлэй, хүнчүлөөтэй сөссөмгөөрөө жэлүүдтэ гайхамшгата хүтлэбрийн аша гүд мүн. Агууэсэ Ленин... Социалистическэ обшествен байгуулалтын хүндэ хэсүү ба бяргтай хүхүүн Удэрүүдтэ, мүн өсгөө оронгоо хамгаалсын агууэсэ дайнай хүртэй шанта үрэнүүдтэ Илгич хөддөө манай сүтгээ ябалса. Ленин болбо манай социалистическэ өсгөө ороной гүрэнэй бүхэнэй зүрхэлэй, бүхэн дэхдэй төрөөхи үнөөшэ хүн бүхэнэй зүрхэлдэ оршоко байла юм.

Ленин ба ленинизм болбо манай арад морально-политическэ илгээдэ дотор, ардуудай ахадүүдтэй эдэршүүдтэй хани бүрээсэл дотор, хэдэн арбад миллион советскэ гүрэнэй патриотическэ шэн галшага хэрэгүүд дотор оршоко байна.

Манай советскэ арадай харуула байгаа өрөөхэ зориг, байртай хүхүүн ба гал жаргалтай байдал, өөрнөө агууэсэ хэрэгтэ халбаринуудтэй ажилшан мөхөгшөөр, — эдэ болбо хээшэнэ сагта урдашаа дэбжэлхын зориг түрүүдэй байдаг, революционго, хүлгүтэй мүнхэ ленинизмын хүр үлүү мүн ба тэрөөнэй гайхамшгата илгичүүдэй бөөлүүтэ мүн болгоно.

Советскэ арад болбо Лениншүүдтэй ямба гүрэнэй өөрнөө замне хаража үзэхэдэ, тэдөөр нүүр Сталинийн хүтлэбрийн дотор хөддөө илалтааа илалтаа ямба байгаагай гэжэ хэлжэе шалхаа байна. Большевүүдтэй партиар зориг жуулгалган манай арад болбо өөрнөөгөө башын захдаа заабаринуудыг бөөлүүдэн түдөө гайхамшгата хайнар худалмэригшэ гаралан байна. Советскэ арадай бодхоон социализмын гайхамшгата эхэ байсан болбо Ленинэй үхэлгүй мүнхэ заабаринуудай бөөлүүтэ мүн ба хэдэн олон үе ажалшан зоний гөрдөөгдө байдаг ажалшан үлүүдүүдэ бодото хэрэг дээрээ бөөлүүдэн ядал мүн байна.

